

NGOẠI GIAO HÒA BÌNH TRONG THỜI KỲ BIẾN ĐỘNG ĐỊA CHÍNH TRỊ: CÁC SÁNG KIẾN NGỪNG BẮN VÀ TIẾN TRÌNH TÁI CẤU TRÚC TRẬT TỰ QUỐC TẾ

★ TS ĐÀO NGỌC BÁU

★ TS NGUYỄN THỊ THU NGÀ

*Viện Chính trị và Quan hệ quốc tế,
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh*

● **Tóm tắt:** Thế giới đang trải qua giai đoạn chuyển đổi sâu sắc, đánh dấu sự kết thúc của trật tự đơn cực hậu Chiến tranh Lạnh và sự nổi lên của một cục diện đa cực, đa trung tâm, đầy biến động. Trong bối cảnh này, các nỗ lực ngoại giao thường chỉ đạt được những thỏa thuận ngừng bắn tạm thời thay vì một nền hòa bình lâu dài, tạo ra một nghịch lý “ngừng bắn không hòa bình”. Bài viết phân tích các trường hợp điển hình tại Ucraina và Trung Đông, qua đó cho thấy các cuộc đàm phán thường bị chi phối bởi toan tính chiến lược của các cường quốc và sự leo thang trên chiến trường. Vai trò của Liên hợp quốc - vốn được thiết kế để duy trì hòa bình, ngày càng bị hạn chế bởi sự phân mảnh quyền lực và sự suy yếu của các thể chế đa phương. Bài viết là một phần kết quả nghiên cứu của đề tài “Dự báo các điều chỉnh chiến lược phát triển của các nước lớn đến năm 2050 và hàm ý chính sách đối với Việt Nam”.

● **Từ khóa:** địa chính trị; ngoại giao hòa bình; sáng kiến ngừng bắn; tái cấu trúc trật tự thế giới.

Peaceful diplomacy in a time of geopolitical turmoil: Ceasefire initiatives and the restructuring of the international order

● **Abstract:** The world is undergoing a profound transformation, marking the end of the post-Cold War unipolar order and the rise of a volatile, multipolar, multicentered world order. In this context, diplomatic efforts often only achieve temporary ceasefires instead of lasting peace, creating a paradox of “ceasefire without peace”. This article analyzes typical cases in Ukraine and the Middle East, showing that negotiations are often dominated by the strategic calculations of great powers and the escalation of conflict on the battlefield. The role of the United Nations - designed to maintain peace - is increasingly limited by the fragmentation of power and the weakening of multilateral institutions. This article is part of the research findings of the project “Forecasting adjustments to development strategies of major countries to 2050 and policy implications for Vietnam”.

● **Keywords:** geopolitics; peaceful diplomacy; ceasefire initiative; restructuring the world order.

1. Mở đầu

Thế giới đang bước vào giai đoạn chuyển đổi địa chính trị sâu sắc và toàn diện nhất kể từ sau Chiến tranh Lạnh, đánh dấu sự kết thúc của trật tự đơn cực do Mỹ dẫn dắt và sự nổi lên của một cục diện đa cực, đa trung tâm đầy bất ổn và khó dự đoán. Các động lực tái cấu trúc quyền lực toàn cầu không chỉ xuất phát từ sự trỗi dậy của các cường quốc mới nổi mà còn được thúc đẩy mạnh mẽ bởi cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Trong bối cảnh đó, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, đặc biệt giữa Mỹ - Trung Quốc và trục Nga - Trung Quốc, đã làm gia tăng tính phân mảnh của hệ thống quốc tế, làm xói mòn các thể chế đa phương truyền thống và đẩy thế giới vào trạng thái “không có luật lệ rõ ràng”.

Một trong những biểu hiện rõ nét nhất của sự bất ổn này là nghịch lý “ngừng bắn không hòa bình” - hiện tượng mà các thỏa thuận đình chiến tạm thời thay thế cho những giải pháp hòa bình bền vững. Từ Ucraina đến Trung Đông, từ Syria hậu Assad đến Gaza và Lebanon, các nỗ lực ngoại giao hòa bình liên tục bị chi phối bởi toan tính chiến lược của các cường quốc, sự thiếu tin cậy giữa các bên xung đột và sự vắng mặt của cơ chế thực thi ràng buộc. Các thỏa thuận ngừng bắn thường chỉ là khoảng dừng chiến thuật để tái bố trí lực lượng, củng cố vị thế đàm phán hoặc tranh thủ hậu thuẫn quốc tế, thay vì hướng tới giải quyết căn nguyên xung đột. Hậu quả là các cuộc khủng hoảng kéo dài, thương vong dân sự gia tăng và niềm tin vào năng lực điều phối hòa bình của Liên hợp quốc cùng các tổ chức đa phương khác bị suy giảm nghiêm trọng.

2. Nội dung

2.1. Bối cảnh địa chính trị bất ổn toàn cầu: Sự tái cấu trúc trật tự quốc tế

Trật tự quốc tế hiện nay đang chuyển hóa cấu trúc sâu rộng, phản ánh sự suy giảm tương đối

của mô hình đơn cực do Mỹ dẫn dắt sau Chiến tranh Lạnh, đồng thời ghi nhận sự nổi lên của một hệ thống đa cực, trong đó quyền lực toàn cầu được tái phân bổ giữa nhiều chủ thể chiến lược và trung tâm ảnh hưởng khu vực. Sự chuyển dịch này không chỉ là kết quả của các động lực địa chính trị truyền thống, mà còn bị thúc đẩy bởi Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, với trọng tâm là trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn và công nghệ số. Những yếu tố này đang tái cấu trúc nền kinh tế toàn cầu, định hình lại tương quan quyền lực giữa các quốc gia và làm gia tăng bất ổn địa chính trị⁽¹⁾. Năm 2025 được xem là thời điểm đánh dấu bước ngoặt trong tiến trình đa cực hóa hệ thống quốc tế, khi các cường quốc chủ chốt như Mỹ, Trung Quốc và Nga gia tăng cạnh tranh chiến lược nhằm tái thiết lập các chuẩn tắc toàn cầu. Quá trình này làm gia tăng mức độ phân mảnh trong cấu trúc quyền lực quốc tế, đồng thời làm suy giảm tính ổn định của môi trường địa chính trị toàn cầu.

Lịch sử cho thấy các cuộc cách mạng công nghiệp luôn là động lực tái cấu trúc trật tự quốc tế, cụ thể: (i) Cách mạng công nghiệp lần thứ nhất đưa nước Anh trở thành cường quốc dựa vào sự phát triển hàng hải và xâm lược thuộc địa; (ii) Cách mạng công nghiệp lần thứ hai mở đường cho Mỹ và Đức vươn lên, cạnh tranh dẫn đến chiến tranh thế giới; (iii) Cách mạng công nghiệp lần thứ ba tái phân bổ quyền lực toàn cầu, định hình môi trường địa chính trị hậu Chiến tranh Lạnh, Mỹ nổi lên với vị thế siêu cường đơn cực. Hiện nay, Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang tái định hình địa chính trị bằng cách tích hợp công nghệ số vào mọi lĩnh vực. Công nghệ trở thành công cụ chiến lược trong cạnh tranh quốc tế, với các lĩnh vực như AI, Big Data và an ninh mạng trở thành biểu hiện mới của quyền lực cứng và quyền lực

thông minh, đồng thời là chỉ dấu của ưu thế địa chiến lược.

Trung Quốc tích hợp AI vào hệ thống giám sát xã hội và quản trị nội địa, qua đó mở rộng năng lực kiểm soát và ảnh hưởng chính trị. Trong khi đó, Mỹ duy trì lợi thế trong đổi mới phần mềm, công nghệ và an ninh mạng, thiết lập chuẩn mực công nghệ toàn cầu thông qua các liên minh chiến lược như QUAD và AUKUS⁽²⁾. Sự phân hóa năng lực công nghệ giữa các quốc gia tiên phong và nhóm quốc gia đang phát triển đang làm gia tăng bất đối xứng quyền lực trong hệ thống quốc tế, thúc đẩy cạnh tranh địa chính trị trong kiểm soát chuỗi cung ứng công nghệ chiến lược như chất bán dẫn, hạ tầng số và năng lượng tái tạo.

Hiện nay, công nghệ trở thành công cụ định hình trật tự quốc tế mới, nơi quyền lực không chỉ được đo lường bằng năng lực quân sự hay kinh tế truyền thống, mà còn bằng khả năng kiểm soát các nền tảng kỹ thuật số cốt lõi. Việc các cường quốc cạnh tranh để giành ưu thế công nghệ đang làm gia tăng tính bất ổn hệ thống, đồng thời đặt ra thách thức nghiêm trọng đối với các cơ chế điều phối toàn cầu và thể chế đa phương vốn đang suy yếu.

Trọng tâm của sự chuyển dịch này là cuộc cạnh tranh chiến lược giữa Mỹ và Trung Quốc, được giới phân tích gọi là “cuộc đua định hình tương lai toàn cầu”. Trung Quốc, với chiến lược “Made in China 2025”, đang tập trung vào các lĩnh vực công nghệ lõi như AI, rôbot và năng lượng tái tạo nhằm giảm phụ thuộc vào công nghệ phương Tây và xây dựng vị thế siêu cường⁽³⁾. Sáng kiến Vành đai và Con đường (BRI) tiếp tục mở rộng ảnh hưởng thông qua hạ tầng xuyên quốc gia, với hơn 150 quốc gia tham gia, tạo ra mạng lưới kinh tế phụ thuộc vào Trung Quốc⁽⁴⁾.

Theo các báo cáo năm 2025, Trung Quốc vượt Mỹ về số lượng bằng sáng chế AI, chiếm hơn 70% toàn cầu, và dẫn đầu trong sản xuất pin điện, song Mỹ vẫn duy trì lợi thế tổ chức thông qua các liên minh công nghệ và chính sách kiểm soát xuất khẩu, đặc biệt trong lĩnh vực chip tiên tiến. Cuộc cạnh tranh này không chỉ giới hạn trong lĩnh vực kinh tế mà còn lan sang quân sự, với lo ngại từ Mỹ về việc Trung Quốc sử dụng AI để hiện đại hóa quân đội, trong khi Trung Quốc cáo buộc Mỹ đang tìm cách “lật đổ” trật tự quốc tế hiện hành⁽⁵⁾.

Nga đóng vai trò đáng kể trong sự chuyển dịch này, với nỗ lực phục hồi vị thế siêu cường thông qua nguồn năng lượng dồi dào và liên minh chiến lược với Trung Quốc, hình thành trục “Dragon-Bear”. Dù tồn tại bất cân xứng quyền lực trong liên minh này (Nga phụ thuộc hơn), Dragon-Bear vẫn được đánh giá là một trục chiến lược nhằm đối trọng với trật tự quốc tế do Mỹ dẫn dắt, thúc đẩy mô hình đa cực rõ nét hơn và gia tăng ảnh hưởng địa chính trị tại châu Á, châu Phi và Trung Đông.

Sự cạnh tranh chiến lược giữa các cường quốc đang làm gia tăng tính bất định trong môi trường quốc tế, đồng thời thúc đẩy sự trỗi dậy của chủ nghĩa vị lợi quốc gia (ego-politics) và làm suy yếu các nguyên tắc nền tảng của chủ nghĩa đa phương. Trong bối cảnh các quốc gia ngày càng ưu tiên lợi ích quốc gia thuần túy, nhiều thể chế quốc tế đang bị xói mòn hoặc vô hiệu hóa, dẫn đến hiện tượng phi thể chế hóa (de-institutionalization) và hình thành một “trạng thái không có luật lệ” (world without rules)⁽⁶⁾ trong quản trị toàn cầu.

Năm 2025 đánh dấu sự suy giảm rõ rệt của các cơ chế đa phương, khi các tổ chức như Liên hợp quốc, WTO và WHO đối mặt với khủng hoảng về mục tiêu, tài chính và tính đại diện.

Chủ nghĩa bảo hộ, cá nhân hóa chính sách đối ngoại và xu hướng rút lui khỏi các cam kết quốc tế đã làm suy yếu khả năng điều phối tập thể, đồng thời tạo điều kiện cho các xung đột kéo dài tại Ucraina, Trung Đông và châu Phi⁽⁷⁾. Phản ứng trên các nền tảng truyền thông quốc tế cho thấy mối lo ngại ngày càng gia tăng về sự “giải thể trật tự toàn cầu”⁽⁸⁾ và sự thiếu vắng các cơ chế giải quyết xung đột hiệu quả. Sự phân cực toàn cầu không chỉ giới hạn trong lĩnh vực kinh tế mà còn lan rộng sang bình diện ý thức hệ. Mỹ tiếp tục đại diện cho mô hình dân chủ tự do, trong khi Trung Quốc và Nga thúc đẩy mô hình tập trung, tạo ra thế đối lập mang tính hệ thống. Các quốc gia trung lập như Ấn Độ, Brazil và Thổ Nhĩ Kỳ đối mặt với áp lực chiến lược trong việc xác lập vị trí địa chính trị, khiến cho môi trường quốc tế gia tăng rủi ro bất ổn và dao động chính sách đối ngoại.

2.2. Ngoại giao đình chiến trong điều kiện phân mảnh quyền lực: Những thỏa thuận hòa bình dễ tổn thương

Trong bối cảnh địa chính trị toàn cầu chuyển dịch sang mô hình đa cực, các nỗ lực ngoại giao nhằm chấm dứt xung đột thường chỉ dẫn đến các thỏa thuận đình chiến tạm thời, được gọi là “ngừng bắn không hòa bình”. Khái niệm này phản ánh thực trạng đàm phán không nhằm xử lý căn nguyên xung đột mà chủ yếu được sử dụng như chiến lược gián đoạn để tái bố trí lực lượng, củng cố vị thế hoặc vận động quốc tế. Xu hướng này ngày càng rõ nét trong bối cảnh cạnh tranh chiến lược giữa các cường quốc như Mỹ, Nga và Trung Quốc, khiến tiến trình hòa bình ở nhiều khu vực thêm phức tạp. Các thỏa thuận ngừng bắn thường bị nhanh chóng vi phạm do thiếu cơ chế thực thi ràng buộc, sự can thiệp từ các chủ thể bên ngoài và mức độ tin cậy thấp giữa các bên tham chiến.

Theo báo cáo của Tổng Thư ký Liên hợp quốc về Trung Đông (năm 2025), tỷ lệ vi phạm ngừng bắn vượt quá 60% trong vòng ba tháng đầu sau khi ký kết, phản ánh tính mong manh của các cơ chế hòa bình hiện hành⁽⁹⁾. Sự thiếu ổn định này không chỉ kéo dài khủng hoảng nhân đạo mà còn làm suy giảm uy tín của các thể chế đa phương, thúc đẩy xu hướng hành động đơn phương và gia tăng nguy cơ lan rộng xung đột. Trong bối cảnh đó, việc thiết lập các cơ chế giám sát quốc tế có tính ràng buộc và trung lập trở thành điều kiện tiên quyết để chuyển hóa đình chiến chiến thuật thành hòa bình chiến lược.

Cuộc xung đột tại Ucraina, khởi phát từ cuộc tấn công của Nga vào tháng 02-2022, là minh chứng điển hình cho sự đổ vỡ của các cơ chế an ninh hậu Chiến tranh Lạnh, đặc biệt là Hiệp ước Budapest 1994. Tính đến tháng 10-2025, chiến sự đã kéo dài hơn ba năm, gây ra hơn một triệu thương vong và thiệt hại kinh tế vượt 524 tỷ USD⁽¹⁰⁾.

Các nỗ lực ngoại giao, như các vòng đàm phán tại Istanbul (năm 2022) và Jeddah (năm 2023), đều rơi vào bế tắc do bất đồng mang tính cấu trúc: Ucraina kiên quyết yêu cầu Nga rút quân và khôi phục toàn vẹn lãnh thổ, trong khi Nga đòi công nhận các vùng chiếm đóng và phi quân sự hóa. Việc thiếu vắng một cơ chế trung gian có tính chính danh như Liên hợp quốc khiến đàm phán trở thành công cụ tuyên truyền hơn là nền tảng giải quyết thực chất⁽¹¹⁾. Đặc biệt, các tuyên bố về khả năng đàm phán thường đi kèm với leo thang quân sự, tạo ra nghịch lý chiến lược: đầu tháng 10-2025, Nga mở đợt tấn công quy mô lớn bằng tên lửa và máy bay không người lái vào hạ tầng năng lượng Ucraina⁽¹²⁾, trong khi Ucraina đáp trả bằng các cuộc phản công vào Nga, làm gia tăng căng thẳng và làm suy yếu nỗ lực ngoại giao⁽¹³⁾.

Từ năm 2022 đến hết năm 2024, Mỹ và các nước phương Tây đã áp đặt hơn 16.000 biện pháp trừng phạt nhằm thay đổi hành vi của Nga⁽¹⁴⁾. Tuy nhiên, theo báo cáo của Văn phòng Kiểm toán Chính phủ Mỹ (GAO), hiệu quả của các lệnh trừng phạt chỉ đạt mức cao khi được thực thi thông qua các cơ chế quốc tế như Liên hợp quốc vì khó cô lập tác động khỏi các yếu tố khác như hỗ trợ từ Trung Quốc và Ấn Độ⁽¹⁵⁾. Việc Nga duy trì xuất khẩu năng lượng sang Trung Quốc với mức giá ưu đãi đã góp phần giảm nhẹ thiệt hại kinh tế do các lệnh trừng phạt, đồng thời bảo toàn năng lực chiến lược trong bối cảnh xung đột kéo dài. Leo thang quân sự không chỉ củng cố vị thế đàm phán mà còn kéo dài xung đột, khiến Ucraina đối mặt với nguy cơ kiệt quệ nhân lực (tỷ lệ tuyển mộ 1:2 so với Nga), đồng thời gây ra hệ lụy kinh tế nghiêm trọng cho châu Âu và làm gia tăng lạm phát toàn cầu⁽¹⁶⁾.

Giải pháp giải quyết khủng hoảng Ucraina phụ thuộc lớn vào lập trường của các cường quốc, đặc biệt là Nga và Mỹ. Vai trò của Tổng thống Donald Trump trong tiến trình này mang tính bất định cao, ông từng tuyên bố có thể chấm dứt xung đột “trong 24 giờ” bằng cách ép Ucraina nhượng bộ, song vẫn duy trì viện trợ hơn 60 tỷ USD cho Kyiv từ năm 2022⁽¹⁷⁾. Tại kỳ họp Đại hội đồng Liên hợp quốc lần thứ 80 (UNGA80) vào tháng 9-2025, Tổng thống Donald Trump đã gặp Chủ tịch Ủy ban châu Âu Ursula von der Leyen để thảo luận về các biện pháp trừng phạt Nga, trong đó EU cam kết chấm dứt nhập khẩu dầu Nga vào cuối năm - điều này phản ánh sức ép từ Washington trong việc duy trì mặt trận kinh tế đối kháng⁽¹⁸⁾. Trong khi đó, Nga khẳng định mọi tiến trình đàm phán phải bao gồm Moscow như một chủ thể chính danh, từ chối các đề xuất đơn phương từ phương Tây⁽¹⁹⁾.

Dư luận quốc tế hiện chia rẽ về vai trò của Tổng thống Trump: một số cho rằng ông có thể thúc đẩy thỏa thuận, nhưng phần lớn vẫn nghi ngờ khả năng duy trì cam kết lâu dài. Đa số các quan điểm chính trị cảnh báo rằng nếu thiếu một cơ chế đa phương mang tính ràng buộc, Ucraina sẽ tiếp tục bị biến thành “con tốt” trong bàn cờ địa chính trị. Khi đó, xung đột có nguy cơ kéo dài, và hòa bình thực chất sẽ bị thay thế bằng trạng thái “hòa bình lạnh” - một hình thức đình chiến không giải quyết tận gốc nguyên nhân, tiềm ẩn nguy cơ tái bùng phát.

Trường hợp Trung Đông và Syria hậu Assad: Trung Đông tiếp tục là điểm nóng điển hình cho sự mong manh của các thỏa thuận ngừng bắn, đặc biệt sau sự sụp đổ của chế độ Assad vào cuối năm 2024. Khu vực này đang trải qua quá trình tái định hình địa chính trị sâu sắc, với sự cạnh tranh ủy nhiệm giữa Mỹ, Nga, Iran và các nước Ả Rập, dẫn đến hơn 20 triệu người tị nạn và thiệt hại kinh tế vượt 1 nghìn tỷ USD kể từ năm 2011. Các thỏa thuận ngừng bắn tại đây thường chỉ mang tính tạm thời, không giải quyết được các nguyên nhân cốt lõi như tranh chấp biên giới, xung đột tôn giáo và cạnh tranh ảnh hưởng khu vực⁽²⁰⁾.

Cuộc bầu cử nghị viện gián tiếp đầu tiên vào ngày 05-10-2025, với 6.000 thành viên hội đồng địa phương bầu ra 121/140 nghị sĩ, phần còn lại do Tổng thống lâm thời Ahmed al - Sharaa chỉ định⁽²¹⁾, đã vấp phải chỉ trích về tính dân chủ và khả năng loại trừ các nhóm thiểu số, đặc biệt là lực lượng người Kurd. Dù có các cuộc gặp giữa ngoại trưởng Syria với Jordan và Saudi Arabia nhằm thúc đẩy hợp tác kinh tế và an ninh, căng thẳng tôn giáo vẫn tiếp tục gia tăng⁽²²⁾. Các phân tích quốc tế cảnh báo rằng nếu không có sự hỗ trợ đa phương mang tính ràng buộc, nguy cơ tái bùng phát nội chiến là

điều khó tránh khỏi. Tuy nhiên, trong kịch bản tích cực, sự phối hợp giữa các cường quốc có thể mở ra cơ hội tái thiết toàn diện, góp phần ổn định khu vực và thúc đẩy hòa bình lâu dài⁽²³⁾.

Tình trạng “ngừng bắn không hòa bình” cũng được thể hiện rõ qua thỏa thuận Israel-Hezbollah tại Lebanon, đạt được vào tháng 11-2024 và gia hạn đến tháng 2-2025, nhưng liên tục bị vi phạm. Israel đã tiến hành hơn 300 cuộc tấn công, gây thương vong lớn tại Lebanon, trong đó có các cuộc không kích vào thung lũng Beqaa nhằm vào lực lượng Radwan của Hezbollah. Dù Hezbollah kêu gọi tuân thủ thỏa thuận, thực tế cho thấy Israel sử dụng thời gian ngừng bắn để tái bố trí lực lượng⁽²⁸⁾. Tại Gaza, các nỗ lực đàm phán gián tiếp ở Ai Cập xoay quanh kế hoạch 20 điểm của chính quyền Tổng thống Donald Trump, bao gồm trao đổi tù nhân, viện trợ nhân đạo và triển khai lực lượng đa quốc gia, vẫn chưa đạt được tiến triển rõ rệt. Israel tiếp tục tấn công, khiến hơn 70 người thiệt mạng gần đây⁽²⁵⁾, trong khi Hamas yêu cầu ngừng bắn hoàn toàn và Thủ tướng Netanyahu tuyên bố sẽ tái chiến nếu cần⁽²⁶⁾.

Dư luận quốc tế thể hiện tâm lý vừa hy vọng, vừa hoài nghi về khả năng tuân thủ các thỏa thuận hòa bình tại Gaza. Nhiều chuyên gia nhận định rằng các thỏa thuận hiện tại mới chỉ xử lý phần ngọn của vấn đề, trong khi các nguyên nhân gốc rễ như xung đột ủy nhiệm, bất công lịch sử và phân mảnh quyền lực vẫn chưa được giải quyết. Điều này tiềm ẩn nguy cơ tái bùng phát xung đột trong tương lai, làm suy yếu các nỗ lực ngoại giao và đe dọa ổn định khu vực⁽²⁷⁾.

3. Kết luận

Thế giới đang bước vào giai đoạn chuyển đổi địa chính trị sâu sắc, với cục diện đa cực ngày càng bất định. Cuộc Cách mạng công nghiệp

lần thứ tư cùng sự cạnh tranh chiến lược giữa các cường quốc đã tái định hình kinh tế toàn cầu, làm thay đổi cán cân quyền lực và gia tăng nguy cơ xung đột. Trong bối cảnh đó, ngoại giao hòa bình ngày càng thiếu hiệu quả dài hạn, trong khi năng lực thích ứng chiến lược trở thành yếu tố sống còn đối với các quốc gia. Liên hợp quốc đang mất dần vai trò trung tâm do sự phân cực quyền lực và suy yếu của chủ nghĩa đa phương. Cơ chế quyền phủ quyết và thiếu hụt nguồn lực khiến tổ chức này lúng túng trước các cuộc khủng hoảng toàn cầu. Nếu không được cải cách kịp thời, Liên hợp quốc có nguy cơ bị thay thế bởi các liên minh khu vực, dẫn đến sự suy giảm của trật tự quốc tế dựa trên luật lệ.

Trong bối cảnh bất ổn toàn cầu và cạnh tranh nước lớn, Việt Nam đối mặt với thách thức chiến lược, đặc biệt trước các nguy cơ an ninh khu vực như vấn đề Biển Đông. Tuy nhiên, sự cạnh tranh giữa các cường quốc cũng mở ra cơ hội để Việt Nam khẳng định vai trò thông qua đường lối đối ngoại độc lập, đa phương và cân bằng. Việc kiên định nguyên tắc luật pháp quốc tế không chỉ giúp bảo vệ lợi ích quốc gia mà còn hỗ trợ mục tiêu phát triển đến năm 2045. Trong môi trường đa cực, khả năng linh hoạt chiến lược và khai thác hiệu quả vị thế địa chiến lược sẽ là chìa khóa thúc đẩy tăng trưởng và hội nhập toàn diện. Nghị quyết 59-NQ/TW ngày 24-01-2025 của Bộ Chính trị đã nhấn mạnh yêu cầu nâng cao chất lượng, hiệu quả và tính đồng bộ của hội nhập quốc tế, nhằm giữ vững ổn định, phục vụ phát triển và bảo vệ đất nước □

Ngày nhận bài: 21-10-2025,

Ngày bình duyệt: 24-11-2025,

Ngày duyệt đăng: 27-01-2026.

Email tác giả: nntrangthu@gmail.com

- (1) World Economic Forum: *Fourth Industrial Revolution*, 2025, <https://www.weforum.org>.
- (2), (5) Stanford HAI: *The 2025 AI Index Report*, 2025, <https://hai.stanford.edu>.
- (3) James McBride and Andrew Chatzky: *Is 'Made in China 2025' a Threat to Global Trade?*, 2019, <https://www.cfr.org>.
- (4) Green Finance and Development Center: *Countries of the Belt and Road Initiative (BRI)*, 2025, <https://greenfdc.org>.
- (6) Barcelona centre for international affairs: *The world in 2025: ten issues that will shape the international agenda*, 2025, <https://www.cidob.org>.
- (7) Brookings: *The United Nations at 80: Does multilateralism still matter?*, 2025, <https://www.brookings.edu>.
- (8) Multilateralism Initiative: *Multilateralism isn't just short of cash, it's short of purpose*, 2025, <https://multilateralism.sipa.columbia.edu>.
- (9) United Nations: *Implementation of Security Council resolution 2334 (2016)*, 2025, <https://www.un.org>.
- (10) Publication: *Ucraina Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4)*, February 2022 - December 2024, <https://openknowledge.worldbank.org>.
- (11) Center for Strategic and International Studies: *Russia's War in Ucraina: The Next Chapter*, 2025, <https://www.csis.org>.
- (12) Reuters: *Five killed, energy infrastructure damaged in Russian air attack on Ucraina*, 2025, <https://www.reuters.com>.
- (13) Al Jazeera: *Ucraina's Zelenskyy says Western parts found in Russian drones, missiles*, 2025, <https://www.aljazeera.com>.
- (14) Statista Research Department: *Total number of list-based sanctions imposed on Russia by territories and organizations worldwide from February 22, 2022 to January 11, 2024, by target*, 2025, <https://www.statista.com>.
- (15) U.S. Government Accountability Office: *Russia Sanctions and Export Controls: U.S. Agencies Should Establish Targets to Better Assess Effectiveness*, 2025, <https://www.gao.gov>.
- (16) Russia Matters: *The Russia-Ucraina War Report Card, Aug. 20, 2025*, 2025, <https://www.russiamatters.org>.
- (17) The New York Times: *After Meeting With Zelensky at U.N., Trump Shifts Stance on Russia*, 2025, <https://www.nytimes.com>.
- (18) European Commission: *Ursula von der Leyen's Post on LinkedIn*, 2025, <https://www.linkedin.com>.
- (19) Anadolu Agency: *Russia not ready yet for peace talks with Ucraina, says German chancellor*, 2025, <https://www.aa.com>.
- (20) Amnesty International: *Israel's extensive destruction of Southern Lebanon*, 2025, <https://www.amnesty.org>.
- (21) The Times of Israel: *Syria selects members of first post-Assad parliament in vote panned as undemocratic*, 2025, <https://www.timesofisrael.com>.
- (22) Al Jazeera: *Jordan to host meeting with Syria, US on Syrian reconstruction*, 2025, <https://www.aljazeera.com>.
- (23) Refugees International: *Beyond the Fall: Rebuilding Syria After Assad*, 2025, <https://www.refugeesinternational.org>.
- (24) The Cradle: *Israel ramps up airstrikes in Lebanon as death toll soars*, 2025, <https://thecradle.co>.
- (25) BBC: *Trump says chance of Gaza peace deal 'really good' as talks continue*, 2025, <https://www.bbc.com>.
- (26) Reuters: *Gaza talks turn to key sticking points between Israel, Hamas*, 2025, <https://www.reuters.com>.
- (27) Al Jazeera: *Day one of Israel and Hamas indirect talks ends on 'positive' note in Egypt*, 2025, <https://www.aljazeera.com>.